

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

PÓSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

SZE. KESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Fegyverszünet a Házban.

— december 15.

Egy francia közmondás azt tartja, hogy a fenségest a nevéstől nem választja el nagyobb köz, mint egy lépés. Mi most megfordíthatjuk a francia tételt, amely a magyar képviselőház tegnapé, és tegnap esti eseményeire vonatkoztatva, így szólhat: A groteszk tőla fenségig nincs több, mint egy lépés.

Ugyanaz a Ház, ugyanaz a környezet s ugyanazok az emberek voltak tegnapelőtt is, és mégis mily nagyon különböző volt a tegnapelőtt a tegnaptól. Tegnapelőtt a rombolás szelleme dult a törvényhozás termében, tegnap pedig a méltóságos nyugalom fensége trónolt benne. Tegnapelőtt a féktelen indulatok fürgetege viharzott, törve, zuzva és ledöntve minden korlátot. Tegnap az erkölcsi erők hatalma: az illendő mértéktartás, a törvénytisztelet és a tisztességtudás magyar virtusa ült diadalt a szenvedelmek kitörése és a hevesebb ösztönök fizikai erőnyilvánulásán.

Nagyon szép és nagyon tanulságos volt ez a tegnapi ülés minden irányban. Meg lehet tanulni belőle azt, hogy a magyar ember az erőszak fegyverével nem kor-

mányozható. S meg lehet tanulni belőle azt, hogy az erkölcsi erőkkel lehet vezetni a felsőbbbsége. Végül, hogy a jog gyakorlása akkor a legszebb és leghatásosabb, ha renddel, mértéktudással és méltósággal párosul.

Ez a tegnapi napnak erkölcsi tanulsága. A politikai jelentősége pedig a következő:

Az ellenzék lehetetlenné tette Perczel Dezső elnökségét s elérte azt, hogy a darabantokat eltüntették a szemhatárról. E részben tehát az ellenzék diadala teljesnek mondható. A kormány kénytelen volt engedni s midőn hozzájárult ahhoz, hogy a tegnapi ülésen Jakabffy Imre elnököljön, aki ellen személy szerint az ellenzéknek semmi kifogása nem lehet, ezzel helyet adott annak az alapos felfogásnak, hogy Perczel Dezső már is elejtett embernek tekinthető. Ezzel tehát megkezdődött a november 18-iki esemény expialásának folyamata, az ellenzéknek óhajta, szándéka és követelő föllépése értelmében. Az ellenzék viszont, miután eltávolították a darabantokat és Perczel nem ült az elnöki székbe, amit részint törvénybeli, részint becsületbeli sérelemnek tekintett: a jog és törvény álláspontjára he-

lyezkedett s nem gátolta meg az országgyűlés új ülészakának szabályszerű megnyitását. Az országgyűlést meg kell nyitni: ezt követeli az alkotmányos rend s csak azután, hogy az országgyűlés megnyitott, lehet bármi más parlamenti akció kezdeni. Az ellenzéknek ezért nem lehetett szándéka gátat vetni a megnyitás aktusa elé. De ezután következik a tiltakozás a nov. 18-iki erőszakos határozat érvényesítése ellen.

Az ellenzék tulajdonképpeni akciója ma kezdődik, első sorban a vezérek felvonulásával, szép és ünnepies szónoklatokkal, azután ha kell, az obstrukciónak minden eszközével. A Ház megalakulása körül központosítja minden erejét az egyesült ellenzék, mert a lex-Dániel az alakulás formáságaira ki nem terjed. Ezen a ponton akarja az ellenzék sarokbaszorítani a kormányt, hogy el ne juthasson az indennitás keresztülhajtásáig és a Ház feloszlataáig az indennitás nyomán.

Szóval: a harc csak ezután kezdődik igazán. De a tegnapi napon a harci felek, a döntő ütközetet megelőzőleg, elhelyezkedtek egymással szemben és méltóságosan farkasszemet néztek. Okölbe

A csillagbörtön titkai.

Visszaemlékezés egy regényes kor-szakra.

A koronázás után alig egy évvel arra ébredt Magyarország, hogy az Alföld rettenetes zivány-fészek. Azt ugyan mindenki tudta, hogy Szeged körül még nem vészett ki a betyár-romantika. Az elnyomás napjaiban sok szegény legény bujdosott a tanya között, a szikeseken, a nádasokban és ama szomorú idők látói nem igen kutatták: jó vagy rossz ember-e, aki bekopogtat náluk egy kis száonnáért, kenyérért. Magyar s ez elég. Ha betyár is harcolt a szabadságért, ki 1848-ban följánlotta szolgálatát a hazának és kegyelmet kapott Kossuthtól... Jókai vitte el neki a menedéklevelet... És Rózsa Sándor vitézül küzdött az osztrák ellen az ő hű betyárjaival. Hány vasas németet rántott le pányvájok a lóról, hányat vert le fokosuk. Aztán a hős guerillavezér kufstein: raboskodása! Mikor 1867. végén kiszabadult, valóban az egész nemzet érdeklődött iránta.

Aztán kiszült, hogy az a derék Rózsa Sándor javithatatlan és aljas gonosztevő.

Amíg csak rabolatott, újra összeverődött bandájával. Szeged környékén maradt a nimbusából valami „csak a gazdagokat bántja, a szegényeket segíti”, ezt mondta róla, mint Angyal Bandi óta annyi híres betyárról. De mikor Rózsa Sándor 1868-ban Félégyháza mellett fölszedte a sinéket, hogy vasuti szerencsétlenséget idézve elő, zsebelhessen a halottak és sebesültek között: akkor aztán vége lett minden dicsőségének. A kormány kutatni kezdte az Alföld állapotait és csakhamar meglátta, hogy a Duna Tisza mentén hat megyében gonosztevők szövetkezete garázdálkodik, tolvajok, rablók, orgazdák, nem is említve a sok jómodu és becsületben élő polgárt, kik nagy gonosztettekkel szedték megmagukat. Szeged vidékén a betyárok vakmerősége határtalanra lett. A város legnépesebb utcáinak egyikében, a Rózália kápolna mellett a postát fegyverrel támadták meg.

Gróf Ráday Gedeon volt az ember, kit a kormány, mint királyi biztost Szegedre küldött rendet csinálni abban a sötét zűrzavarban. És gróf Ráday Gedeon csinált is rendet. Bűnösök százait vitte a szegedi várba, köztük olyan embereket, akikről soha senki sem álmodta volna valaki, hogy

a rablók ezinkosai. Bele volt keverve a dologba egy városkapitány, két járásbíró, négy ügyvéd és vagy ötven csendbíró és csendlegény. Husz-harmincz esztendővel azelőtt elkövetett gyilkosságokat, utonállásokat derítették ki; s ami mindennél borzasztóbb, az is bizonyos lett, hogy a bűnökért sok ártatlan embert börtönöztek be, sőt végezték ki.

Hogy mint bogozta szét Ráday gróf a gáztettek ezer meg ezer összebonyolódott szálát, azt mai napig sem tudjuk. A szegedi vár falai közül ki nem hatolt semmi. Hallgattak mindazok, akik a királyi biztos kezén megfordultak, a gonoszok is, ártatlanok is. S még csak azt sem tudjuk, mivel tette a gróf némává az ilyen embereket.

Egy derék bajai molnár mesélte, ki talán rágalom, talán tévedés révén egy néhány hónapot töltött a szegedi vár kazamataiban. Becsülettel tért haza: Ártatlan volta kiderült.

— Bátyám — mondtam neki egyszer évek mulva — hát hiszen nincs mit röstelni azon a dolgon, tisztán jött ki a bajból. Ugyan mondja meg, hogy vallatták a vizsgálati foglyokat odabenn?

Wolfram Ferencz

— órá, ékszer és látszer kereskedő. —
Debreczen Egyház-tér 3. A nagytemplom mellett

Karácsonyi és ujévi ajándék vásárt rendez és ez alkalomra leszállított árák mellett árusít mindennemű fali, kongütő és valódi svájci nikkell, ezüst és arany zsebórákat. Valódi 14 karátos arany gyűrűket, függő nyaklánc szivek és kereszteteket.

Arany ékszer és zsebórákban.
grövi-
gama

szorított marokkal és visszafojtott lélegzettel méregették egymást.

Ez valóban a vihart megelőző csönd volt. Ilyen borus és ilyen lélegzetfajtán nyugodt és mozduatlan a levegő, amikor a zivatar elkészül arra, hogy kitépje tövéből a bérczi tölgyet.

Tegnapelőtt erős szél süvített, mely egy hajlékony fűzfát már is darabokra tört. Ugy látszik, már a kemény tölgy is megingott egy kissé, de megrendítése és kidöntése csak ma kezdődik igazán.

Harcz.

— december 15.

Lelki szemeinkkel pillantást vetünk a nemzet törvényhozásának tanácskozástermébe. Ott meglátjuk a magyar nemzet legjellemzőbb példaképét. Az elnöki szék összerombolva, egy csinos kis akasztófán diszeleg a miniszterelnök és a képviselőház alelnökének neve. Nagyon sok jelese részesült 1848-ban abban a megtisztelésben, hogy nevük és arczképük akasztófán pelengéztetett ki. Ez a sors érte volt Kosuth Lajost, gróf Andrássy Gyulát, báró Eötvös Józsefet és a többi nagyokat. Azért, mert a magyar szabadság, magyar alkotmány védői voltak. A zsarnoki hatalom szánta nekik az akasztófát.

Most az alkotmányt és szabadságot védelmező nemzeti képviselők állították akasztófát a zsarnoki önkény szolgálalkü alakjainak, mert a magyar szabadság és alkotmány ellen emelték föl merénylet kezüket. Az összetört elnöki emelvény és szétrombolt miniszteri székek látványa azért olyan jellemzők mai közéletünkre nézve.

De inkább néhány szolgálalkü államferfi és vakmerő szövetségeseik pusztuljanak a közélet teréről, inkább az általuk vétkes czélokra felhasznált elnöki és kormány-padok törjenek össze, mint a magyar nemzet szabadsága, mint Magyarország alkotmánya.

Az öreg ki se nyitotta a száját.

Bizony jobb lett volna, ha valami igazat tudnánk, mert igazság híján bőven terem a hazugság. Például, hogy kineztek odabenn az embereket. Kit szomjaztattak egy hétig, kinek meg peneczilussal faragták el a körmeit a csontig. Hát az a híres pince, amelybe becsukták az embert és ott hagyták a grádicson. De a grádics fekete mélységben végződött, lent meg zugott a Tisza... Meg aztán a híres Laucsik ur...

Akár csak a falnak beszéltek volna. A gazda azt sem mondta, hogy nem mond semmit.

Laucsik Mátyás, a Ráday-korszak legféltelmesebb nyomozója ez a csodálatos vizsgáló tehetség, nem jurista, hanem — fűszerkereskedő. Eleven eszű, éleslátású ember, ki becskerekelt boltjában vagy husz esztendőig mérte a cukrot, kávé, meg a finom pálinkákat. Boltjából valami kaszinó féle lett: Találkozó helye urnak és parasztnak, akik elmentek fölhörpönteni egy pohár szilvörümet s egyszermind hallani a világ folyásáról. Reggeltől estig két-háromszáz ember fordult meg Laucsik uram boltjában, tereferélve, pletykázva, sugdoeva s az a kopasz, girbe-görbe képű boltos mindent hallott és látott a pudli mögöl. Tudta a dörögést hét vármegyében, bizalmasa volt mindenkinek, olyan bizalmasa, hogy még rosszakat is beszéltek róla az irigyei...

Hogy a boltjában kiejtett szó oda származik, ahová szánták. A legbiztosabb posta. Ha valami készül, a betyár dűnyög

Lám, mennyi hálával tartozunk az egyesült ellenzéknek, amidőn az örült kéznek megmutatta a valóban erős kezét. Példának kedvéért zuzta össze a fából tákoltt hitvány székeket, hogy a nemzetet figyelmeztesse azon nagy kincseinek szentségére és sértetlenségére, amelyek ellen minden pusztításnál ádázabbul törtek a hatalom méltatlan birtokosai.

Évszázadok óta nem ért meg oly szürnyű napokat a magyar törvényhozás, mint amiket utóbb kellett megérnie és aminők, talán holnap és még sok vészterhes napon keresztül várnak rá. De évezredes létének folyamán nem intéztek a magyar alkotmány és szabadság ellen oly alávaló merényletet, mint azt Tisza és Perczel urak merészelték.

Alávaló merényletet követtek el, az az ő cselekedetük leghelyesebb jelensége. Mert értünk mi már veszélyesebb napokat, de azok legalább nyiltan törtek reánk, mint ahogy az égzengés és mennykőcsapások jelentik a nagy viharokat. Hanem ezek a büns emberek — mikor esend és béke honolt mindenfelé — napról-napra, fokról-fokra hívták fel a romlást, a háborút, hogy ürügyet szerezzenek a nemzetre mérendő leg-súlyosabb csapás és végleges romlás előidézésére.

Mert azt látjuk már, hogy Tisza gróf a nemzeti önállóságra akar végcsapást mérni, oly súlyosat, oly véglegest, a minők évszázadok forronganak a magyar nemzet ellenségeinek lelkében.

No hát, ha Tisza gróf és bécsi mozgatói azt hitték, hogy itt az ideje ennek a döntő csapásnak, most meggyőződhetek róla, mennyire tévedtek. Eppen csak az kell a magyarnak, hogy erőszakoskodjanak vele. Rögtön erőre kap ekkor és megmutatja ellenálló képességének rettenetes erejét.

Hát régóta nem láttunk már Magyarországon igazi erőre valló cselekedetet. Most bekövetkezett és bizton hisszük, hogy addig és akármeddig fog tartani és növekedni forradalmas ellenállása, amíg az erőszak be nem látja a saját oktalanságát, saját gyöngegségét és nem buvik vissza odujának sötét éjszakájába.

Hát csak folytassuk a küzdelmet és ne szüntessük be, amíg az eredmény — akár végtelenségig menő harc, akár diadalmos

egy-et-mást a bajusza alatt s az orgazda egy óra mulva már tudja, mi lesz.

Ez persze nem volt így, de bizonyos, hogy Laucsik Mátyás az ő boltjában szert tett egy ritka kincsre, melyet az erősek, a bölcsek, a művészek gyakran hiába keresnek. Ez a kincs, ez a hatalmas fegyver pedig az emberismeret. Ráday Gedeon gróf nagyon jól tudta, kinek a kezébe teszi a vizsgálat szálait, mikor a becskerekelt fűszerárusra bízta ezer sötét bűnügy kiderítését.

Mi mindent cselekedett a szegedi várbán Laucsik uram, annak nincsen megmondhatója. Csupa ingatag anekdota, ami a rendkívüli emberismerő vizsgálatáról beszél.

A vádlottakat nemcsak teljesen elkülönítette egymástól (amit különben megtesz minden vizsgálóbíró), hanem szembeállítás-kor kendőt borított az arcukra, hogy pillantással ne adhassanak egymásnak titkos jeleket.

A kevély Rózsa Sándort, aki a kapezabetyárokat, apró tolvajokat lenézte és nem akart vallani, egyszer letérdeltette s akkor hívatta elő rablótársait. A haramiák gyunyosan kaczagva tekintettek egykori vezérükre és gyávanak nevezték.

— Hogy én vagyok a gyáva? Én, Rózsa Sándor? kiáltotta a vén betyár helyre ugorva. — Hát majd megmutatom én, hogy nem vagyok gyáva, hanem bátor ember. Fogjon pennát a tekintetes ur!

Es megvallotta legnagyobb bűneit.

béke árán és mindkét esetben az alkotmány ellen lázadó gonosztevők lesujtása után — nem lesz meg. Ez az eredmény pedig csak a megtámadott alkotmány tökéletes helyreállítása, a megsértett nemzet teljes kiengesztelése lehet.

Ez az egyesült ellenzék szándéka, a nemzet azonban maga is ébredjen fel és toldja meg hazafiai lángolásával, az ő elszánt és önfeláldozó küzdelmüknek erejét!

A kabai meteorokő

— december 15.

Abból az alkalomból, hogy a debreczeni főiskola tulajdonát képező világhírű kabai meteorokövet Semsey Andor a Nemzeti Múzeum számára huszezer koronáért meg akarta venni, a debreczeni kollégium igazgatótanácsától a következőket közlik velünk:

A kabai meteorokő a múlt század ötvenes éveinek a legvégén esett le a Debreczen város közelében levő kabai határban a tengeriföldek között levő egyik dűlőtra. Másnap egy kabai földesgazda találta ezt ott meg, beszaladt a faluba hírdülni a csodát. Napokig a csodájára jártak az egész környéken. Hozzányulni azonban nem lehetett, mert még izzó állapotban volt. Egy hét múltán föl vitték a község házára, honnan csakhamar ajándékképpen a debreczeni főiskola muzeumába került. Amint a szakértők vizsgálat alá vették, kitűnt, hogy a világban nemcsak a meteorokő van ugyan már összegyűjtve, de a kabai meteorokő valószínűleg korszakot alkot a meteoritok történetében, tudniillik a kabai meteorokő felelet ad arra, különösen a geológusokat érdeklő kérdésre, hogy vajjon föld kivételével más világtesteken van-e szerves élet? Ez ideig ugyanis ilyen életnek semmi nyomaira sem akadtak a fel talált meteoroköveken, de a kabai meteoroköben minden kétséget kizárólag felfedezték a szerves élet maradványait.

Amint ennek hírt vették Bécsben, — csakhamar szigorú parancs ment Debreczen város tanácsának, hogy a meteorokő azonnal szállítsák fel a bécsi császári „Schatzkammer“-be. Már akkor ugyanott volt a vörösvágási opálbányából került, a világ legnagyobb és legszebb opálköve, melyet hasonlóképpen szereztek meg.

A bécsi parancsra Debreczen város azt felelte, hogy olyan törvényt Debreczenben nem ismernek, mely elrendelné, hogy ha Magyarországon jelen alkalommal például Kabán, valami az égből leesett, — azt ők kötelesek volnának Bécsbe szállítani. Minthogy pedig abban az időben attól is lehetett tartani, hogy a bécsi hatalom erőszakkal is elveszi a becses kincset, — hát a kabai meteor a muzeumból eltűnt.

Mikor 1867-ben a kiegyezés megtörtént, s az alkotmányos korszak elkövetkezett, — egy szép napon a kabai meteorokő ismét helyén találtatott. Hogy ki volt a becsületes jó magyar hazafi, ki ezt ellopta s éveken át gondosan őrizte, — ezideig nem sikerült kideríteni.

Később a büszke Bécs alázasatos instancia mellett csak egy kis darabot kért a meteoritból tudományos vizsgálat (1) szempontjából. Kapott is egy dió nagyságnyi, s ugyanannyit küldött a debreczeni főiskola a „Brit muzeum“-nak is. Az angolok any-

nyira gavallérok voltak, hogy viszonzásul — anélkül, hogy arra fel lettek volna szólítva — másnemű meteoritokból egy egész gyűjteményt küldtek a főiskolának. Bécs természetesen egy szem pattogatott kukoriczát sem küldött.

Hajdu vármegye közgyűlése.

A hajduk tiltakozása.

— december 15.

Óriási érdeklődés mellett nyitotta meg pontban 9 órakor Domahidy Elemér főispán, Hajdu vármegye decemberi közgyűlését.

Megnyitás előtt Kovács Gyula hajduszoboszlói képviselő kéri, hogy indítványát az alispáni jelentés után tárgyalják.

Egyhangulag elfogadják.

Az alispáni jelentést feszült izgatottsággal hallgatták végig és szó nélkül elfogadták.

Azután a tárgysorozat 14. pontja következett, mely Kovács Gyula és társai hazafias indítványát foglalja magában.

A főjegyző felolvassa az indítványt, mely szerint elítéli a kormányt a november 18-iki eseményekért, tiltakozó szavát felemeli a vármegye a szólásszabadság megsértése ellen és bizalmatlanságát fejezi ki a hazafiatlan kormány iránt.

A közgyűlés óriási éljenzéssel és lelkesedéssel fogadta az indítványt. Az éljenzés abczugolássá változott, mikor az állandó választmány napirendről levétele iránti indítványát olvasták fel.

Kovács Gyula Hajduszoboszló városi országgyűlési képviselője hatalmas, szép beszédben indokolta meg a tiltakozó javaslatot.

Husz éve, — ugymond — hogy e teremben, melyben a határozatok hozatalánál Bocskay szelleme Kosuthéval párosul, e közügyekben részt vesz a megye ügyeinek intézésében. Nem nézheti a hajduk hazafias vármegyéje összefont karokkal a vérről szerzett, vérről megpecsételt alkotmány megszegését, sárba tiprását. Indítványa elfogadását kéri.

Nagy éljenzés követte a Kovács Gyula beszédét. Mire Rásó Gyula alispán beszélt az állandó választmány indítványa mellett, állandó abczugolás közben. Az alispán különben több olyan kijelentést tett, ami személyeket sértett.

Veszprémy István ügyvéd elfogadja a Kovács indítványát azzal a pótlással, hogy a vármegye mondja ki, miszerint a törvénytelen házszabályokkal hozott képviselőházi határozatokat törvényeseknek el nem ismeri.

Az alispán kijelentéseire felelt Jánosi Zoltán hatalmas, lángoló beszédben.

Az alispán a december 13-iki eseményeket ítélte el. Jánosi rámu-

tat, hogy azt a kormányelnök hazafiatlan viselete provokálta.

Kimutatja, hogy a kormányelnöknek nemzetellenes célja van. Sem lényege, sem alakja, a Tisza tényének el nem fogadható. Bonczolja Tisza erőszakosan keresztül vitt javaslatát. Kimutatja a Dániel-indítvány minden pontjának helytelenségét. Hogyne itélnék el azt az erőszakos eljárást, mely ilyen minden pontjában helytelen javaslatot, törvénytesséssel vitte keresztül? A kormányelnök forradalmat provokált. A nemzet forradalma jogosult, ha célja helyes. De a kormány forradalma sohasem az. Hozzájárul a beadott javaslatához és a maga részéről az általános választói jog mellett pótitindítványt nyújt be.

Lengyel Imre felsorolja a Tiszavirág vármegyéket. Ezek nem szavaztak volna bizalmat (Egy hang: ha magyarok volnának!) Tiszának, ha igaza nem lenne. Ebből vonja le a maga állásfoglalását. (Gyenge dolog a más fejével gondolkodni!) Tisza Pista mellett foglal állást. (Éljen az ellenzék!)

Dr. Popper Mór Tiszáról dicsőhimnusz zeng zajos ellenmondás és eláll kiáltások között.

Brassay Károly tanár elítéli a kormánypártot. Egyenként ezáfolta le az elhangzott kormánypárti beszédek állításait. Heves beszédben kél az ellenzéki javaslatok pártjára. (Zajos éljenzés.)

Losonczy Almos az obstrukción rágódik. Zajos ellenmondások közt tüzel a kormány mellett. Az állandó választmány javaslatát elfogadja. (Abczug! Le vele!)

Ifj. Móricz Pál. Losonczynak, a közegészség órének feleli, hogy ha egy ló elhull az utcán, azt a szemétre kitakarítják. Ilyen hulla már Tisza Pista. Ki kell takarítani.

Soltész László abból az alapgondolatból, hogy: a haza minden előtt, levonja azt az okoskodást, hogy Tisza Pistát támogatni kell. (Gyalázat!)

Weszprémy Zoltán főjegyző az állandó választmány javaslatát nem fogadja el, hanem külön indítványt nyújt be, melyben az obstrukciót is, az erőszakot is elítéli. (Gyenge helyeslés.)

Jánosi Zoltán lelkes záróbeszéde után névszerinti szavazást kérő ívet nyújt be.

Kovács Gyula fejtette még ki, hogy a parlamenti békét helyreállítani erőszakkal soha sem lehet.

Azután a főispán felteszi a kérdést. Akik az állandó választmány indítványát elfogadják igenel, akik nem fogadják el, — nemmel szavaznak. — Mint a lengyel nemesek egykor a „nye pozvolim“-ot, oly büszkén harsogták a szabad hajduk a „nem“-et. Igennel szavazott 66, nemmel 69.

A vármegyei tisztviselők közül

az állandó választmány napirendre térési indítványa ellen szavaztak: Péntes Sándor árvaszéki elnök és Dávidházy Sándor jegyző. Nem szavaztak: Weszprémy Zoltán főjegyző és dr. Czeglédy Mihály főügyész.

Hajduvármegye hazafias, lelkes közönsége tehát felemelte komolyan hatalmasan tiltakozó szavát. Az alkotmány megvédése összehozta a bizottsági tagokat olyan számban, amint azt régen tapasztalhattuk a közgyűlésen. Mert a hajduk résen állanak és ha véren szerzett, szent jogaikat, az alkotmányt és a szólásszabadságot meri támadni bárminő elvakult, pöffeszkedő, bécsi szóra hajló gyászmagyar, akkor vétót kiált a hajduság.

Ma mondta el a hajduság hatalmas, tiltó szavát. És ez a tiltó szó végigdörög az alföldi pusztákon és mennydörögve verik vissza a hármass hegyek.

A jótékonyág jegyében.

— december 15.

„Ha az állam képessége nem terjed odáig, — hogy népének szenvedéstelen életet biztosítson, vegye át a jótékonyág és gondviselés hatását a társadalom.“

A „Budapesti Hírlap“-ból.

Leszakadt a tél és vele a hideg, zord időknél minden nyomora. A jégvirágos, rozszant gunyhóban, nyirkos pinczelakásban, a szegénység sikátorában beköszöntött az inség. . . Igy szokott ez lenni minden télen. A természet mostohasága, sivársága megsaporítja az élet mostoháit. És a kezdődő téli főliró nyomorultak éneke tölti el a havas, kietlen világot. E szivig ható kórusnak visszhangját keressük. Vajjon meghallja-e a társadalom és a jólétben élő milliók keblét fölveri-e a rémes segélykiáltás?

Esztendőről-esztendőre, télről-télre látjuk, hogyan és mikép nyilatkozik meg az emberszeretet a nyomornak tengődő, szeméten sanyargó páráival szemben. És megfigyeléseink és szemlélődésünk itt is, ott is megnyugtató jelenségekben állapodik meg; a magyar társadalomnak van szíve, van mélységes, megértő, emberszerető szíve. A magyar társadalom magához öleli a szenvedőt, enyhíti keservüket, nyomorúságukat. A magyar erény, a magyar faj őserénye nyilatkozik meg a jótékonyágban.

A nyomor nem szigeteli el magát a nagyvárosok falai közé, a kőpálmák földalatti üregeiben és katakombáinak sötét sikátorainak utvesztőibe. A nyomor fekete szárnyon, mint az északi vészmadár suhog végig az országokon; felkeresi a falvakat, hegyvidéket és rónaságokat egyaránt és szárnya érintésének nyomán siralom, jajveszékés, inség és kétségbeesés támad.

A magyar faj őserénye, a szenvedő embertársak iránti nemes, kiméletes részvét, szives szeretet e sötét képek szemléletére meg kell, hogy sokszorozódjék. A humanus intézményeknek országsszerte létesülniök kell. Ha az állami gondoskodás érzékenysége vagy képessége nem terjed odáig, hogy a maga népének harmonikus, szenvedéstelen életét biztosítsa, vegye át a jótékonyág, szeretet és gondviselés nemes hivatását a társadalom. Mert amit ad, önmagának adja.

Deizner Vilmos.

Merénylet egy csendőr ellen.

— december 15.

Rejtélyes merényletről ad hirt borosjenői tudósítónk, amelynek eredetét alkalmasiat személyes bosszu szándékára kell visszavezetnünk. Barra Imre csendőrörsvezető néhány csendőr társa kíséretében szemleutra ment tegnap d. e., midőn a drauczi szőlőtelepnél elhaladva egy orvadász ismeretlen rejtekéből rájuk lőtt. A golyó Barra Imre lábát találta, ki súlyosan megsebesülve — ájultan rogyott össze. Miután Barra kapott sebtől erősen vérzett, társai Ternovára szállították.

Az esetről nyomban értesítették a csendőrhadságot, ahonnan Szederkényi Elek csendőrhadnagy utazott ki a helyszínre s erélyes nyomozást indított meg a tettes kézrekerítésére, azonban mindez hiábavalónak bizonyult, mert a merénylőt nem találták.

A csendőrorsvezető állapota nem tulajdonképpen veszélyes ugyan, mindazonáltal jónak látták őt délután öt órakor az aradi kórházba további ápolás végett beszállítani.

A vizsgálat azon az alapon indul, hogy a tettest csakis az orsvezető valamely ellensége személyében kell keresni, mire alkalmasiat valamely vizsgálat szolgáltatott okot.

Az esetről az aradi kir. ügyészséget is értesítették.

NAPI HIREK.

Emlékezés Mélius Péterre.

1572. decz. 15.

A mai napon 332 esztendő viharzik el szeretett városunk felett azóta, hogy Mélius Juhász Péter Debreczen városának 14. éven át hű és buzgó lelkipásztor, az alsó magyarországi református eklézsiáknak 11. éven keresztül rendkívül éber és erélyes püspöke, Istennek ajánlván lelkét, ez árnyékvilágból elköltözött.

Önkéntelen is ez évforduló napjára gondolok a városunk, egyházunk e dicső férfijának, a somogysági magyar föld e nagy szülöttének alakját közei negyedfél század kódén keresztüli jeltelen, ismeretlen sírjából kiemelkedni látom. Mert Méliusz Péter szereplésével, reformátori munkájával, akár egyik láncszem a másikkal, úgy függ össze Debreczennek későbbi története, a polgárság puritán szelleme, e város országos jelentősége. A nép nyelvén, édes magyar nyelvünkön prédikáló, hitvitázó, bibliát magyarázó és fordító, hitvallásokat szerkesztő, törvényeket alkotó, nagymestere Kálvin Jánosnak példáján szigorú egyházfegyelmet tartó Méliusz Péternek oroszán része van abban, hogy Debreczen, sőt a széles Tisza-vidék egész magyarsága szívvel-lellekkel a kálvini reformációhoz csatlakozott.

Méliusz hatalmas reformátori működésének századokra kiáradó hatása, az általa apostoli hivatottsággal képviselt evangéliumi szellem töltötte meg Debreczen történelmét ragyogó, értékes tartalommal.

Negyedfélszáz esztendő tanuskodik a mellett, hogy a mi városunk hirnevét, tekintélyét, fényes dicsőségét különösképpen a reformációnak köszönheti.

A reformáció áldásos eredményei nélkül — Révész Imeréssel szólva — Deb-

reczen multja csaknem üres. Művelődéstörténeti jelentőségéről, ami pedig legsajátosabb jellemző tulajdonunk, talán nem is beszélhetnénk ma.

Ezért gyujtok lobogó faklyát nagy Méliusz emlékeztetére. Mert minél melyebbre merül korunk a vallásos közöny, a hitetlenség, a durva anyagiság iszapjába, annál nagyobb szükségünk van a történelmi fel-emelő tanúságaira, a hősök és dicsők példájára, hogy új erőt, bátorságot és bizalmat öntsünk a szívekbe, akik még hevülni tudnak nemes, tiszta ideálokért.

Zoltai.

— **Hajdumegye tiltakozása.** A mai megyei közgyűlés elé, — mint azt lapunk más helyén részletesen megírtuk, — Kovács Gyula képviselő a kormány ellen bizalmatlansági indítványt nyújtott be, melyet a hazafias hajduság a Veszprémi és Jánosi féle és Kovács Gyula által magáéra tett két potindítvánnyal együtt elfogadott. A hazafias, a törvényszegés ellen tiltakozó és az alkotmánytiprókat elítélő bizalmatlansági határozatot felirában terjesztik a kápviseelőház elé.

— **Kiss Áron a Dmke diszelnöke** A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület temesvári közgyűlése, Lukács György és Molnár Viktor főispánok indítványára, Kiss Áront, a tiszántúli egyházkerület 63. püspökét az egyesület diszelnökévé választotta meg.

— **Népkönyvtár a tanyai iskolákban.** A városi tanács, mint ismeretes, ez évben négy tanyai iskolát létesített és pedig: Ohat, Telekháza, Ondod és Halápon. Oláh Károly tanácsnok a tanács mai ülésén azt indítványozta, hogy a tanács keresse meg a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségét, adjon mindegyik tanyai iskolának könyveket és felszerelést, hogy ezeken a helyeken népkönyvtárakat lehessen szervezni. A tanács az előterjesztést elfogadta és felir a muzeumok és könyvtárak felügyelőségéhez.

— **Csokonai szülőházának megvétele.** A városi közgyűlés, a tanács előterjesztésére, Csokonai Hatvan-utcai szülőházának megvételét elvileg kimondta. A megvétel felett a törvény értelmében névszerinti szavazással kell határozni. A névszerinti szavazást a legközelebbi közgyűlésen, amely decz. 30-án lesz, ejtik meg.

— **A borjehusárlók ügye.** A városi tanács, mint ismeretes, az ipartestület és Szentesi János és társai feljelentésére, melyben azt kérték, tiltsa el a rendőrség a borjehusárlók asszonyokat a darabonkénti elárusítástól. A főkapitányság elis tiltotta őket, de a tanács, nem találva erre semmiféle törvényes intézkedést, a főkapitány határozatát feloldotta és megengedte, hogy ezután is árulhatnak darabonként, csupán azt kötötte ki, hogy árúhelyeik elé kikasszák a husnak árait kilonként. A tanácsnak eme határozatába sem nyugodtak meg Szentesi János és társai. Fellebegtettek a miniszterhez. A tanács mai ülésén kimondta, hogy az ügyre vonatkozó adatokat beszerzi a főkapitányságtól és felterjeszti a miniszterhez.

— **Eskütétel.** Jenei Miklós az újonnan kinevezett rendőrkapitány ma délelőtt Vecsey Imre főjegyző elnöklésével tartott tanácsülésen tette le a hivatalos esküt. Egyidejűleg megállapodott a tanács abban, hogy január 1-től a büntügyi osztály vezeté-

sét dr. Boldizsár Kálmán II. ker. kapitány, a II. ker. kapitányság vezetését pedig Jenei Miklós kapitány vegye át.

— **Népkönyha megnyitása.** A városi tanács ez évben ideiglenesen a népkönyha céljaira a Darabos-u. 46. sz. házat bérelte ki. A nőegylet most is magára vállalta a népkönyha vezetését. A népkönyha megnyitásának tehát mi sem áll útjában és a tanács határozata szerint a népkönyhat e hó 21-én nyitják meg.

— **Uj kuriai bírók.** A király Garam Jenő debreczeni kir. ítélőbírót kuriai bírónak, Danilovics Elek debreczeni kir. ítélőtáblai bírót pedig számfelletti Kuriai bírónak nevezte ki.

— **Megyei bizottságok.** Hajdúvármegye mai közgyűlésén Kovács Gyula és társai hazafias, tiltakozó indítványának elfogadása után megválasztották a központi választmány, a közigazgatási bizottság, az igazoló választmány, az állandó bíráló választmány és az állandó választmány tagjait.

— **A Csokonai-kör ülése.** A Csokonai-kör választmánya 1904. évi decz. hó 17-én, szombaton délután 4 órakor a kollégium kistanácstermében ülést tart. Tárgyak: 1. Jelentések a Csokonai életrajzára beérkezett pályaművekről. 2. Komlóssy Arthur indítványa. 3. Folyó ügyek.

— **Eskütvő.** Groszmann Ignác bankbizományos, a 3-ik honvéd gyalogezr. tartalékos hadnagya e hó 25-én d. u. 3 órakor esküszik hűséget Turai Margit kisaszszonynak, Turai Farkas szép és kedves leányának.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazok a rokonok, jóbarátok, ösmerősök és elvtársak, kik felejthetetlen emlékü drága jó apánk id. Facsar József temetésén megjelenni sziveskedtek és résztvételükkel bánatunkat enyhítették, fogadják halás köszönetünket. Az elhunytak családja.

— **Zeneszerző és hercegnő.** A turini Stampa nevű ujság igen érdekes és pikáns hirt közöl a fiatal de'máris nagyhirű olasz zeneszerzőről Frank Alfonóról. A Stampát a fiatal zeneszerző „Föltámadás” című operájának turini nagy sikere indította a hír megírására. Ezt az operát Frank Tolstojnak híres regénye után írta. A hír a következő érdekes részleteket közli a fiatal zeneszerző életéből: Frank, amidőn Németországban járt halálosan beleszeretett egy csodaszép hercegnőbe, aki viszonzta is a művész szerelmét, de azért mégis egy rangbeli kérőjéhez ment férhez. — A művész szerelmi csalódásától megrendülve tért vissza Olaszországba, sokáig küzdött magával, de a válás gondolatával nem tudott megbarátkozni. Még egyszer találkozott imádjával a Rivierán, ahol egy villában rövid ideig beszélgetett is vele. E találkozás után kétségbeesett a szerelmes maestro és mellbe lötte magát. De nem halt bele sebébe és mióta felépült, a művészetben keres vigasztalást szerelmi bánatára. A Stampa elhallgatja a hercegnő nevét, de a hír adataiért elvállalja a felelősséget. Turinban sokat foglalkoznak az esettel, amely érdekesebb a maestro „Föltámadásnál” is. Ez az opera ugyanis, ha volt is külső sikere, nem valami értékes kompozíció.

— **Rendkívül olcsón** lehet karácsonyi ajándékokat vásárolni a Schwartz-féle pipametsző és fényképező cikkek üzletében a városházzal szemben.

Órák és ékszeretek legolcsóbban kaphatók

Halász Nándornál

**Debrecze, Piac-
utca 24. szám.**

TAVIRATOK.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

Viharos ülés a képviselő-házban.

Tiszát nem engedik szóhoz jutni.

Az ülést négyszer felfüggesztik.

A választásokat nem ejtették meg.

Andrássy Gyula nyilatkozata.

Budapest, decz. 15. A képviselő-házban ma már jóval 10 óra előtt együtt volt az ellenzék.

Pontban 10 órakor jelent meg az ülésteremben a kormány Tisza vezetésével, utánuk mindjárt felment Jakabffy az elnöki emelvényre, hogy az ülést megnyissa.

Az ellenzék észrevette, hogy Jakabffy mellé egy gyorsíró telepedett le.

Oriási láрма keletkezett és követelték a gyorsíró eltávolítását az elnöki emelvényről.

Az elnök látva, hogy csakis úgy nyithatja meg az ülést, ha a gyorsírót elküldi, engedett és a gyorsíró helyére küldte.

Csak ezután nyitotta meg a gyűlést.

Napirend előtt legelőször *Andrássy Gyula gróf, Kossuth Ferencz és Apponyi Albert gróf* szövegeit fel.

Mindnyájan egyértelműleg, élesen elítélik a nov. 18-iki törvényteleniséget, merényletet az alkotmány ellen és azt hangoztatták, hogy, *addig míg a lex Dánielt Tisza vissza nem vonja, nem áll helyre a nyugalom a Házban.*

Nagy feltűnést és leirhatatlan lelkesedést keltett Andrássy Gyula gróf azon kijelentése, hogy még az esetben is, ha politikai karrierjének vége is lenne eme nyilatkozatával, mégis kijelenti, hogy addig nem lesz béke és rend a Házban, míg a nov. 18-iki alkotmánysértést ki nem törlik a magyar parlamentáris történetéből.

Tiszát nem engedik szólani.

Ezután *Tisza István* akart válaszolni.

Oriási láрма, zaj, kiabálás az ellenzéken. — Mondjon lel! Le vele! Törvénytíró! — hangzik a kiáltás Tisza felé.

Tisza gesztikulál, beszél, de senki sem hallja szavát.

A közbekiáltások között különösen *Lengyel Zoltán* szavát lehetett hallani, úgy hogy az elnök többszöri rendreutasítás után indítványozza, *Lengyel Zoltánt* utasítsák a mentelmi bizottsághoz.

Az ellenzék szavazást kért, amelynek megejtése után eleinte úgy tűnt fel, hogy az ellenzék többségben van, de a megszámolás után kitűnt, hogy néhány szótöbbséggel mégis a mentelmi bizottság elé utasították és erről az új házszabályok értelmében 24 óra alatt jelentést kell tenni a bizottságnak.

Háromszor felfüggesztik az ülést.

Tisza ezután beszélni akart ismét, de nem engedték szóhoz jutni.

Az elnök végre is felfüggesztette az ülést és ezt háromszor egymásután kellett megismételni.

Tisza beszél.

Háromnegyed kettőkor újból megnyitja elnök az ülést.

Tisza állott fel szólásra.

A zaj, láрма újból kitört.

Tisza, 20—30 emberétől körülvéve erősen gesztikulálva a gyorsírók felé fordulva íbeszél, de hogy mit, senki, még a gyorsírók sem értik.

Végre is izgatottan leült.

Justh Gyula afférje.

Ezután *Szederkényi Nándor* akart beszélni.

A kormánypárt viszonzásul nem akarta szóhoz juttatni, lármázott és közbekiáltásokkal akarta megakadályozni, hogy *Szederkényi* szólhasson.

Drakulics Pál képviselő tombolt legjobban, mire *Just Gyula* odakiáltotta:

— Hallgasson, maga felpofozott gazember!

Drakulics erre a czimzéseket visszamondotta *Juszt Gyulának*.

Szederkényi végre is beszélt és csatlakozott *Kossuth, Andrássy, Apponyi* véleményéhez.

Félhárom órakor vége nagy zajban elnök bezárta az ülést, anélkül, hogy a mai ülésre kitűzött választásokat megejthették volna.

A holnapi ülés.

Budapest, decz. 15. A holnapi ülésre ismét a választásokat tüzték napirendre, de előreláthatólag holnap sem kerül erre a sor mert az ellenzék lehetetlenül fogja tenn. szálta, hogy újból követelni fogja a nov. 18-iki törvénytörő határozat visszavonását.

Tőzsde.

Budapest, decz. 15.

Buza	1905 áprilisra . . .	10.20—
Buza	1905 októberre. . .	8.85—8.86
Rozs	1905 áprilisra . . .	7.95—7.96
Rozs	1905 októberre . . .	7.58—7.59
Tengeri	1905 májusra . . .	—
Zab	1905 áprilisra . . .	—
Zab	1905 októberre. . .	—

Készáru 2 és féllal magasabb.

TARKASÁGOK.

Főuri vadászat.

Főherczeg (Möglegheős komor hangon): Lássá édes titkár uram, a tátrai vadászat se úgy ütött be, ahogyan számítottuk. Egyetlen róka...

Titkár (Bahizelgőn): És annak is három lába volt.

Főherczeg (Suttogva): Csitt, ne olyan hangosan. (Mélázva.) Pedig vad volt quantum satis. (Toporzékolva.) Ah, milyen remek agancsot szalasztottam el.

Titkár: A hajtó volt az oka, könyörgöm. Nagyon közel merészelt menni a vadhoz.

Főherczeg (Nevetve.): No hát, ki is fogta a főnyereményt a kedves. Éppen derékon dupláztam. (Homlokát simogatva.) De édes titkár, az nem fér nekem a fejembe, hogy az a remek szarvas a lövés után nem iramodott el, sőt lépést lassított.

Titkár (Összerezzenve.): I... igen... én is láttam.

Főherczeg (Merőben nézve.): *Titkár* ur, megvallom, előttem nagyon gyanus vad volt az, sőt a többi is szeget ütött a fejembe. — Például az a bizonyos öt mázsás vadkan, mikor már rálöttem — pedig oldalba találta a golyó, — mégis egy darabig a talpát nyalta, s aztán az is, mint a szarvas el-

cammogott. No, a nyulak, azok pedig szavamra úgy repültek, mintha benzin lett volna bennök. Sőt egy a gesztenyénél egyenesen a fejem tetejére ugrott; majd kiverte a szememet.

Titkár (Hüledezve.): Nyilván öngyilkos akart lenni szegényke.

Főherczeg (Még merőbben nézve.): *Titkár* ur, én hallottam valamit. (Czigarátával kinálja.) Legyen hozzám őszinte. Nemde, kitömött vadakra lövöldöztem én tegnap?

Titkár (Hebegve.): I... igenis.

Főherczeg: No ez hallatlan! (Mérgesen.) Kérem világosítson föl.

Titkár (Vontatott hangon.): Valóban tömött vadakra méltóztatott lövöldözni.

Főherczeg: Csodálatos, de hiszen azok mozogtak.

Titkár: Gépezet hajtotta egyiket, a másikat a hajtók ránczígálták dróttal.

Főherczeg (Nevetve.): No, így már igazán nem sajnálom azt az öt hajtót, kiket lepuskáltam. (Mérgesen.) A kiutalt fájdalom díjakat visszavonom.

Titkár (Mélyen meghajolva.): Szabad szólnom?

Főherczeg: Tessék!

Titkár: A hajtók is ki voltak tömve, könyörgöm.

Főherczeg: Ki-e?

Titkár: Viaszbábuk voltak felöltözve trencsényi tótoknak.

Főherczeg: Hallatlan, hiszen akkor mi volt ott a maga valójában? Szarvasok, vaddisznók, rókák, nyulak, fázánok, foglyok ki voltak tömve, sőt a hajtók is ki voltak tömve, (idegesen) hát mi volt még kitömve? Hiszen akkor...

Titkár: A német trónörökös is ki volt tömve.

Főherczeg (Ordítva): Mit mond? Mókázni akar velem?

Titkár: Dshogy, könyörgöm, csak az igazat mondom. A trónörökös ő fensége tegnap Berlinben volt a lovasiskola felavatásánál.

Főherczeg: De hiszen beszéltem vele.

Titkár: Viaszbáb volt, becsületesemre mondom.

Főherczeg: S ő válaszolt is.

Titkár: Igen az adjutánusnak öltöttestet hasbeszélő, ki mindig a háta mögött állott.

Főherczeg: Borzasztó! Kik voltak hát akkor még kitömve?

Titkár: Gróf Csekonics, báró Bánffy György és lovag Vérsenszky. Ezek viaszból voltak, persze kellő számú hasbeszélővel körülvéve.

Főherczeg (Idegesen): Hát az az ében feketehaju cigányleány, kivel az erdőben találkoztam?

Titkár: Kinek az állat megméltoztott csipkedni?

Főherczeg (Türelmetlenül): Igen, igen, az.

Titkár: Az is ki volt tömve. Az az öreg cigányasszony kikísérte, az Bécs leggeniálisabb hasbeszélője volt.

Főherczeg: No ez hallatlan! (hosszas toporzékolás után): De hogy leszünk most már a sajtóval? Odakünn már látam vagy nyolcz ujságfelhajtót.

Titkár (Zsebéből kutyanyelveket vonva elő, mosolyogva): Ha megméltoztatik engedni, felolvasom az általam szerkesztett hirlapi tudósítást.

Főherczeg (Hanyagul): Hadd halljam.

Titkár (Olvasva.): Főuri vadászat. Folyó hó 10-én a Felső-Tátrában X főherczeg kitűnően sikerült hajtóvadászatot rendezett, jelen voltak a német trónörökös, ki inkognitóban érkezett a Tátrába, gróf Csekonics Tisziló, báró Bánffy György és még számos osztrák és magyar főur. Terítékre került 37 szarvasbirka, 118 vadkan, 231 róka...

Főherczeg: Nem lesz sok?

Titkár: Méltóztatassék ide bizni. (Olvasva.) 14,562 nyul, 1878 fázán és 28,916

fogoly és egy hófehér vadmacska, melyet X főherceg ejtett el.

Főherceg: Azt hiszem, nem létezik fehér vadmacska.

Titkár: Méltóztassék csak ide bizni. Aki nem hiszi, löjjön fekete sárga vadmacskát.

Gyöngén szuró.

VEGYES HIREK.

* **Egy történelmi nevezetességű gyűrű.** — A francia külügyminisztérium muzeuma a napokban több érdekes emlékek gyarapodott, köztük egy történelmi nevezetességű gyűrűvel is. A gyűrű története a következő: A szerencsétlen véget ért XVI. Lajos király felesége, Mária Antoinette fiát, aki a történelmi XVII. Lajos néven szerepel, de akit közönségesen Naundorffnak neveztek, egy híres pörében Jules Favre képviselte, még pedig teljes odaadással és erélyvel. Minthogy Naundorff nagyon szegény volt s még megfelelő honoráriumot sem tudott fizetni, egy rá nézve fölöttébb becses családi gyűrűt ajánlott fel Jules Favrenek, aki ezt az ajándékot készséggel elfogadta s egészen a haláláig viselte. Midőn Jules Favre a frankfurti szerződést Bismarckkal együtt aláírta s az aláírása mellé pecsétet is kellett volna nyomni, Jules Favre habozva tekintett a kanczellárra: nem volt pecsétnyomja. Ekkor Bismarck észrevévén a francia államférfi ujján a gyűrűt, azt mondta, hogy ez teljesen elég a szerződés megerősítéséhez. S csakugyan Jules Favre Naundorff gyűrűjét nyomta a pecsétre s így is került az okmány a francia külügyminisztérium archívumába; míg most a kettős nevezetességű gyűrű ugyancsak a minisztérium muzeuma birtokába jutott. A gyűrű köve czukorsüveg alaku gránitkő, melynek lapjára álló Diana van vésvé, aki ivet készűl kifeszíteni. Az értékes gyűrűt Velten Gaston, Franciaország volt newyorki konzula, Jules Favre feleségének unokaöccsese ajándékozta a muzeumnak.

* **A válás reformja Franciaországban.** A francia szenátus egy törvényjavaslatot fogadott el, amely a Code Napoleon polgári törvénykönyvének egy kis paragrafusát törli el, amely arról szól, hogy a házasságtörő házastárs nem lehet törvényes életpárja annak, akivel a házasságtörést elkövette. Ami törvényünk nem tiltja el feltétlenül a házasságtörésnek ezt az utólagos reparálását s mindaddig talán csak egyszer alkalmazta nálunk a törvény a code civil szigorú szakaszát. A francia törvény e passzusának megtörésében különösen nagy szerepük van a regényíróknak, novellaköltőknek és bohózszerzőknek, akik a mostani reformot valóban a francia íróvilág diadalának tekintik. Csoda-e azonban, hogy már akkor, mikor az új törvényt még meg se hozták, már megindult egy másik áramlat is az irodalmi világban, amely meg éppen a válás nehezebbé való tevését sürgeti? Lehet, hogy tíz év múlva ilyenformán újra visszaállítják a ma eltörölt, ósdinak bizonyult paragrafust.

IRODALOM.

Az „Egyetértés“ ez idei karácsonyi száma úgy terjedelmre, mint tartalomra nemcsak a hazai, de bizvást mondhatni, a világsajtó egyik feltűnően szenzációs eseménye lesz. Ezen rendkívüli számnak melylyel már foglalkoznak legjobb erőink, nemcsak jelen mozgalmak politikai életünket fogja hiven feltárni, hanem különösen szép-irodalmi részében lesz gazdag elannyira, hogy abban minden irodalombarát nemes élvezetet fog találni. Jó előre felhívjuk erre a magyar uri közönség figyelmét.

Egyetértés kiadóhivatala Budapest, V., Vármege-utca 11. — Előfizetési árak: Negyedévre 10 kor., 1 óra 2-60 kor. Ked-

vezményes ár: állami tisztviselők, papok, tanárok, jegyzők részére negyedévi 7 kor. 1 óra 2-40 korona.

A „Zenélő Magyarország“ zeneműfolyóirat ez évi utolsó füzeté most jelent meg s következő zeneműajándékokat közli: I. „János vitéz“, dr. Kacsóh Pongrácz daljátékából „Bagó dalát“. II. Fekete István „Édes anyám rózsát küldött egy csillagos este“, magyar dalát. III. Gallozzi T. „Luigia“ című, rendkívül bájos, széles tonusu olasz keringőjét, a fővárosi elit zenekarok egy kivántabb műsordarabját.

24 gazdag tartalmu füzet egy évfolyamban 250 zeneoldal tartalommal 12 kor. — Egyes próba füzet 60 fillér. — Félévre 12 füzetre 6 kor., negyedévre 6 füzet 3 kor. Az újévvél meginduló XII. évfolyamra előfizetések már elfogadtatnak.

Legszébb karácsonyi ajándék minden zongorázónak a „Zenélő Magyarország“ most megjelent díszesen bekötött XI. évfolyamu kötete.

A két újjnyi vastag-gazdagon aranyozott díszablába kötött kötet 150. zeneoldalon tartalmazza az 1904. évi zenetermékek — zongora — s dalajándékok legjavát, a legszámottevőbb hazai és külföldi zeneszerzők — zongora — ének s hegedűre írt műveiből, és pedig 27 magyar nótát, 6 műdalt, 9 vígdo és kuplét, 8 operett, opera és melodramát, 5 indulót, 4 keringőt, 4 különféle tánczót, 2 csárdást, 1 francia négyest, 16 szalondarab s ábrándot és 3 hegedű művet.

Ara dus aranyozásu díszkötésben 15 korona. Füzve 12 korona.

A minden zongorázónak felette értékes kötet a legmodernebb zeneműajándékokat hozza s annyit-amennyit zeneműkereskedésben csak 100 koronáért lehet összevásárolni.

A „Zenélő Magyarország“ eddigi 11. évfolyamai mind egészben is vagy a 277 füzet egyenkint 60 fillérjével folyton kapható. Arról terjedelmes kimerítő jegyzék, úgy minden legújabb zenetermékekről jegyzéket bárhova ingyen és bérmentve küldetnek, megrendeléseket, minden nyomtatásban megjelent bármilyen zeneművekre a legolcsóbb s legmondosabb kiszolgálás mellett elintézi a: „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatala Budapest József körút 22/24.

REGÉNYCSARNOK.

Két férfi.

Irta: Gömbösné Galamb Margit.

Váry Boriska édes anyja sokszor fel is sóhajt czélzatosan a leánya előtt:

— Ez a Siposs Lajos mintaember!

— Tudom, mama, — szólt rá Boriska, — de mért sóhajtasz hozzá?

— Mert boldog lennék, ha valaha ő rá bízhatnák egészen...

— De mama, — mondja erre a fiatal leány nevetve — csak nem beszélsz komolyan? Oh Istenem, hiszen Siposs alig számít valamit ebben az értelemben. Megbecsülhetetlen jó barát, a földnek talán a legjobb, a legjellemesebb embere. De ha arra gondolok, hogy valaha meg kellene csókolni...

— Hát jó, nem szóltam semmit, — végzi be Váryné, aki már igazán sóhajt és mit se remél.

Siposs Lajos tényleg a leghivebb hívkü volt. Váryné sok mindent nem tudott arról, amiben ez az ember Boriskának kezére játszott. Ő vitte az üzenetet Dömötörnek, ő hozta tőle a leveleket s beérte a kézszerítés jutalmával. Ez a nagy gyermek egészen biztos volt a hitében,

hogy jól cselekszik, mikor e két szívet egymáshoz közelebb segíti. Dömötörnek régi barátja volt s Boriska iránt olyan csodálatot érzett, mintha nem is földön járó ember, hanem mithologiai istennő volna. Valószínűleg szerelmes is volt belé, azonban erről még ő maga se tudott. —

Vagy ha igen, úgy ez érzésébe valami vallásos rettegés vegyült, valami önzetlen önfeláldozás, de legfőképpen annak a tudata, hogy ez a két gyönyörű teremtes: Boriska és Dömötör egymásnak születtek.

Ott állt mögöttük most is, ragyogó szemekkel nézte őket, mikor tekintete Váryné tekintetével esett össze. Megértette és ment rögtön a hívására.

Hogy mit beszéltek, annak nem volt tanuja, de biztosra vehető, hogy Várynének akkor este nyitak fel a szemei s akkor kezdett először aggódni affelelt, hogy Dömötör tüntető udvarlása mely fordulatát fogja jelenteni Boriska életének? S a gondolkodás ösztönszerű eredménye az volt, hogy jobb lett volna nekik sohasem találkozniok...

Hosszasan és komolyan beszélt Sipossal, aki aztán, hogy hazakisérte őket Dömötörrel: elment barátja lakására, hogy ott vele háborítatlanul beszélhessen.

— Te Laczi, — szólt hozzá, mikor már belemelegedtek Boriska dicsőítésébe, — komoly szándékom neked elvenni ezt a leányt?

Dömötör nagyot nézet, nagyot hallgatott, aztán kedvetlenül felelte:

— Azt hiszem, azt a legjobb szándék mellett se tehetném.

— És miért nem?

— Mert szegények vagyunk mind a ketten. Mert az én boldogságom csak igényeim kielégítése mellett lehetne teljes, s mert csakis úgy tudnék boldogítani mást, ha elégedett vagyok én magam.

— Hát mit akarsz?

— Hogy mit akarok? Tudom is én!

Élem a jelent. Felfogom minden perc örömét. Átmelegitem lelkemet azzal, amit a ma boldogsága ad, hogy a szürke holnapnak is legyenek édességei az emlékeim által. Virágillatot szívok, tavaszt nézek, fülemületsattogást hallgatok, csókról álmodom, álomban csókot adok. Gyűjtöm a fiatalságom legszebb perceit, hogy aztán később erre a párnára hajthassam le a fejemet... De hát mit kérde az, ami felett még komolyan nem is gondolkodtam? Varázslat alatt állok, álomlátó lettem s amerre járok: keresem a két lába nyomát...

— Szereted?

— Hát mi más lenne ez, ha nem volna az: boldog vagyok, míg tart a bűvös varázs.

— És ha felébredtél?

— Akkor, barátom, lezárom a fiatalságom számadásait. Láss a múlt és jövő. Ő lesz a múlt s a jövőm...

— S a jövőd?

— Vedd cinizmusnak, vedd józanságnak, vedd, aminek akarod, de én tudom a sorsomat: egy okos házasság lesz boldog fiatalságom szomorú pontja.

— És Boriska?

— Természetesen, férjhez megy ő is. Hisz oly szép; sok ember tartaná szerencsésjének, ha elérhetné kezét.

(Folyt. köv.)

Zádor Lajos

divattermében

december 31-ig ritka alkalmi bevásárlás női divatcikkekben:

Finom gyapju szövetek, selymek, diszek,

női és gyermek felöltők,

bluzok, szörme boák és karmantyuk, rendkívüli leszállított árakban.

Mult évi cikkek minden árban kiárusíttatnak.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és a fehér literjét 30 krajzárért, a verest 40 krajzárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Kugler czukorkák

eredeti csomagolásban kaphatók

Hegedüs és Sándor

előbb

László Albert és Társa
czégnél

Debrecen, Kossuth-u. 11.

Karácsonyi és ujévi ajándékok a legszebb

arany-, ezüst ékszerek és a legjobb gyártmányu zsebrórák

meglepő olcsó árban

Pintér Gusztáv

óra és ékszer üzletében Debrecen, Piac-utca 26. szám a. (A főtözsde mellett.)

Ugyanott elvállaltatnak mindennemű ékszerek javítása és tisztítása, monogram készítés, vésnöki munkák stb. — Megrendelések és vidéki megbízások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Magyar Fém- és Lámpaáru-gyár

Részvénytársaság

Budapest—Kőbánya.

Ezredéves
orsz.
kiállítás:



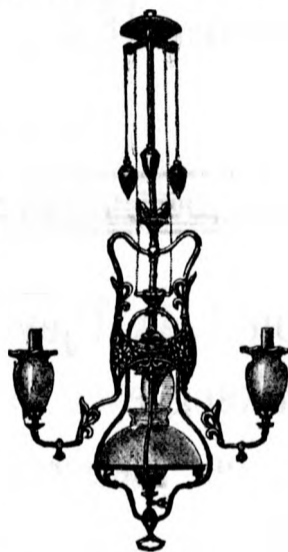
disz-
oklevél.

Égész- és

villamos

csillárok

a legegyszerűbb kivitelű a legpazarabbig.



Petroleum-lámpák!

Élcses újdon-ságo!
Fém- és diszműtárgyak.

Valódi **Király-olaj**

a legjobb biztonsági petroleum.

Debreczen: Simonffy-utca.

Vigyázzon!!

Ha arany-, ezüst- és ékszerárut vásárol, hogy azt csak kis szolid helyen szerezzé be

Karácsonyi és ujévi ajándékok

legalkalmasabb aranyóra, ezüstóra vagy ékszer tárgy.

Szegény és gazdag egyaránt megtalálja azt amit keres.

Szép ajándékot

épp úgy vásárolhat

néhány koronáért

mint sok pénzért.

Halász Nándor ékszerész és órász
üzletében.

Debreczen, Piacz-utca 24. a fehérló szálloda épület.

Dustartamu árjegyzékemből különösen kiemelem a következőket:

46. sz.	Valódi 14 karátos arany nyakláncz szívvél	6	frt. 50 kr. és feljebb.
31. "	" 14 " gyűrűk	2	" 80 " és "
235. "	" 14 " jegygyűrűk karika	5	" — " és "
90. "	" gyémánt gyűrűk	9	" — " és "
42. "	" 14 karátos arany karék	12	" — " és "
38. "	" 14 " broschok	4	" 50 — " és "
27. "	" 14 " arany kereszt	1	" 90 — " és "
21. "	" 14 " női arany órák	12	" — " és "
58. "	" 14 " férfi arany órák	36	" — " és "
66. "	" 14 " arany nyakkendő-tűk	3	" 50 kr. és "
75. "	" ezüst óra	5	" 50 " és "
196. "	" nickel óra	2	" 86 " és "
201. "	" tula óra	7	" 80 " és "
350. "	" ezüst láncz	1	" 15 " és "
414. "	" karperecz	2	" — " és "
18. "	" Ébresztő órák	1	" 80 " és "
44. "	" 14 karátos karika függő	1	" 60 " és "

Vidéki megrendeléseknél elegendő a számra hivatkozni.

Apró hirdetés.

KÜLÖN BEJÁRATU, butorozott szoba Széchenyi-utca 20. számú háznál kiadó.

Kedvező alkalom!

Karácsonyi ajándékok bevásárlására

A Miklós és Markbreit

csődtömegéhez

tartozó bazár áru és férfi divat cikkekkel álló összes áruészletet megvettem és azokat a fenti cég régi üzlethelyiségében (Piacz-utca 19. sz. a. a. Nagytőzsde mellett) és azokat minden elfogadható áron, szóval becsértéken alól is, tehát csaknem féláron bocsátom a vevő közönség rendelkezésére.

Nagy raktár van bazár áru cikkekkel u. m. gyermekjátékokból, mindenféle babákból és más értékes ajándéktárgyakból, továbbá dohány, szivar és cigaretták, a legdivatosabb férfi kalapokból, nyakkendőkből és számos itt fel nem sorolható árucikkekkel.

Csődtömeg kicsinybeni elárúsítása!

Tisztelettel

Markbreit Ignác.



Alkalmas Karácsonyi ajándékok

Egyes ruhára való szövetek

Bluz szövetek

Selyem bluzok

Selyem és csipke salak

Színházi fejkendők

Selyem kendők

Legyezők

Nyakkendők

Női kézi selyem és bőr táskák

Diván párnák

Zsebkendők

rendkívüli olcsó leszállított áruk mellett kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.



Hirlapelárusítók felvételnek

a „Debreczen” elárúsítására városi nyomdában, városi ház keresztépület

Uj üzlet! Uj üzlet!

Mélyen tisztelt haziaszonyok!!
Becsés figyelmébe ajánlom, hogy Debreczenben a városi bérházban, Simonffy utca 2. sz alatt

NOMÁN COZÓ

edény-üzletet nyitottam.
Nagy dus választéku raktárt tartok mindenféle könyvkereskedési, háztartási edényekben a legkülönfélébb színekben, sima és valamint diszített kivitelben, bámulatos olcsó gyári árral.
Becsés látogatását kérve maradok kiváló tisztelettel
Grünfeld Mózés Simonffy-utca 2 Városi bérház

Karácsonyi és Ujévi ajándéktárgyak bevásárlására és más szükségletek beszerzésére, — ajánljuk olvasóink figyelmébe Debreczen előnyös bevásárlási forrásait.

Paplanok és matraczok a legjobb minőségben és legjutányosabb árral kaphatók és megrendelés után készülnek

Matolosi Lajos

paplan készítőnél Debreczen, Kossuth-utca 22. szám.

Bőr övek. Bőr kesztyűk.
Hosszu bál selyem félkesztyűk.
Legfinomabb illatszerek különlegességek kaphatók

Nagy András

kesztyű gyárosnál, Kistemplombazár

Könyvbekötések, Tánnzendek, Paspartouk, bőr és selyem disz-munkák, alkalmi ajándéktárgyak

Antalffy Ferencznél

városház kapuval szemben.

Bel és külirodalmi ujdonságok, legújabb és legkedveltebb zeneművek a legnagyobb választékban kaphatók

Csáthy Ferencznél

Debreczen legrégebb könyvkereskedésében.

Tarbay József
órásnál Debreczen, Főtér, beszerezhető mindenféle zseb- és fali órák jól szabályozva, jutányos áron. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltek jótállás mellett.

Krausz Mór

saját készítményű cipői, melyek jobbak és olcsóbbak a gyári készítményénél, Piacz-utca 34. szám a., a posta tőzsomszégságában levő cipőraktárában kaphatók.

Női téli paletó 12 K.
Leány paletó 10 K.
Gyermek köpeny 8 K.
Visszamaradt bluzok 2 K.

Rózsa Lajosnál

Kistemplombazár.

OTT KÁROLY

rövidárúk, kézimunka, női pipereárúk raktára.

Kossuth-utca 2. sz.

Mélyen leszállított áruk

Grünfeld Adolf

férfi és fiu ruha üzletében.